

EL REPTE DE LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA

que tot això marcarà les noves planificacions urbanístiques

Al territori també hi ha dos plantes fotovoltaïques més en execució, de 20 kWp i de 150 kWp respectivament, a les depuradores de Sant Carles de la Ràpita i de Tortosa, i una desena més en projecte, per exemple a Amposta i Sant Jaume. L'objectiu de l'Agència és projectar un megavat per municipi (52 municipis) en equipaments i edificis públics, cosa que requeriria executar 72 projectes d'instal·lacions d'escassa potència en els propers cinc anys. També s'estan estudiant possibles ubicacions de centrals hidràuliques, per exemple per a aprofitar les barrancades que baixen dels Ports, i centrals reversibles (augmenten l'energia potencial de l'aigua pujant-la a un embassament) vinculades a basses de reg vom podrien ser les del Xertà-Sénia. A partir de tots estos recursos s'articularien *mini grids* (petites xarxes intel·ligents). Hi ha previst activar-ne quatre com a prova pilot: **"Es tractarà de tindre-ho tot monitoritzat i que entre els consumidors es vagen passant les energies produïdes"**. És com generar i gestionar un mix energètic de proximitat.

COMUNITATS ENERGÈTIQUES

El Pla de gestió compartida de tots estos recursos donarà peu a les Comunitats Energètiques Intel·ligents (a Espanya encara no s'ha transposat la directiva europea de Comunitats Locals d'Energia, però el concepte és el mateix). Estes Comunitats poden ser entitats publicoprivades d'àmbit eminentment local que aglutinen governs locals (ajuntaments), supramunicipals (consells comarcals), empreses, associacions i ciutadania (cooperatives o empreses socials). El principal objectiu d'una Comunitat és obtenir el màxim rendiment dels actius dels seus associats des d'una perspectiva de transició energètica i oferint al sistema possibilitats de flexibilitzar els consums, que són els re-

XARXES ENERGÈTIQUES EUROPEES

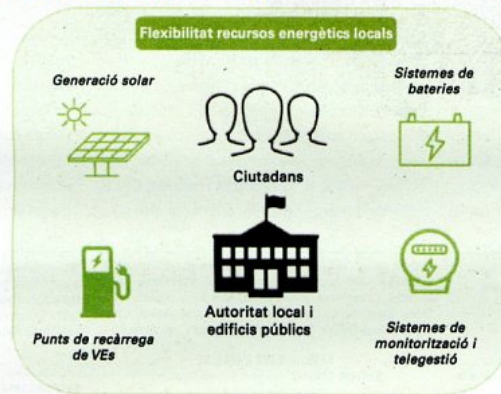
Hidroelèctrica reversible a Riba-roja, projecte d'interès comú per a la UE

La Comissió Europea ha adoptat la quarta llista de Projectes d'Interès Comú (PIC) per a una xarxa energètica europea interconnectada, que proveïska energia neta, assequible i segura als europeus. Un dels projectes inclosos al nou llistat és la construcció d'una central hidroelèctrica reversible a Riba-roja d'Ebre. Amb el nom *Erntmagatzematge d'electricitat*

per *hidrobombament Gironès-Rai-mat*, este projecte forma part dels seleccionats per a fer possible el corredor prioritari d'interconnexions elèctriques nord-sud de l'Europa occidental. Estos projectes es podran beneficiar d'una tramitació simplificada i accedir a facilitats de finançament a través de l'instrument Connecting Europe Facility. El projecte de

la central de Riba-roja es va presentar el 2012, però es va mig descartar tres anys després. Es tractaria d'aprofitar l'excedent d'energia que hi ha durant les nits per a bombejar aigua des d'un gran pantà a l'embassament del municipi ribereñc i tornar a deixar caure l'aigua per a multiplicar l'energia en els punts horaris en els quals hi ha més demanda.

MODEL D'OPERADOR ENERGÈTIC

queriments principals d'un sistema 100% renovable.

En el gràfic de la pàgina 2 es planteja un esquema de Comunitat Energètica Intel·ligent en què els recursos distribuïts es posen en comú a través de l'autoconsum compartit i de l'aportació de les dades a una plataforma conjunta. L'evolució de la regulació i dels mercats determinarà el potencial d'operació d'estes Comunitats, però en la mesura en què ja està permesa la propietat compartida d'actius i la tecnologia per capturar

dades, les Comunitats Energètiques poden ser una realitat propera. No seran un atractiu econòmic ni perseguiran objectius financers, sinó eines facilitadores de la transició a un model renovable, distribuït i controlat a nivell local, que ajude a consumir de manera eficient, maximitzant la proximitat i la sostenibilitat del model energètic. **"La capa d'Intel·ligència és el repte a mitjà termini que es planteja i que dependrà de l'evolució tecnològica i normativa"**, augura la responsable energètica del Co-

pate. Les comunitats també podrien compartir els excedents energètics entre elles.

AGREGADORS En este sistema ha d'haver-hi un gestor dels recursos distribuïts que dote d'Intel·ligència i programari informàtic les Comunitats energètiques. Esta figura, encara per concretar, seria l'operador o agregador tècnic energètic i tindria la funció de gestionar els recursos distribuïts

El gran repte és assolir un model renovable i eficient, distribuït i controlat a nivell local

amb capacitat d'actuació sobre els consums i sobre les bateries i punts de recàrrega de vehicles elèctrics, així com altres mecanismes de flexibilitat com els embassaments reversibles; que exercirien de reservoris d'energia en un context en què les grans bateries encara són molt cares i ocupen molt espai.

Aquesta figura d'operador tècnic energètic la podrien desenvolupar agents existents del mercat elèctric (comercialitzadors), els nous proveïdors d'energies renovables, empre-

ses de serveis TIC o empreses de serveis energètics. El Copate s'ofereix per a fer este paper a mitjà termini i gestionar els recursos distribuïts a les Terres de l'Ebre a temps real. El repte no és fàcil, ja que caldrà bregar amb les grans comercialitzadores i distribuïdores d'energia.

El consorci ebreñc preveu en tot cas una campanya comunicativa per a divulgar les oportunitats que ofereix la transició energètica. **"L'apoderament que es proposa possibilitarà disposar de més eines de política energètica d'àmbit regional i municipal que permeten combatre amb més eficàcia la pobresa energètica, en tenir el control sobre els recursos energètics en l'àmbit local"**, assenyalen els responsables de l'agència. La gran incògnita passaria pels moviments que puguen fer a partir d'ara els gegants energètics perquè estes noves fórmules de funcionament i governança no els mate la gallina dels ous d'or. Si més no poden pressionar perquè s'incrementen els costos fixos de la factura elèctrica -la part no vinculada al consum- i els peatges per l'ús de la xarxa de baixa tensió o de distribució.

BIOMASSA Siga com siga, en tot l'entramat dels recursos renovables, a més a més de l'electrificació, també té una gran transcendència la biomassa forestal provinent dels espais forestals de les Terres de l'Ebre, que són el 50% del territori. **"La biomassa pot substituir amb viabilitat econòmica i tecnològica altres fonts no renovables com el propà, el gasoil o el gas ciutat. S'estan fent estudis de calderes individuals als centres públics, xarxes de calor, trigeneració [electricitat, tèrmica de calor i tèrmica de fred], tots alimentats amb biomassa de proximitat, la qual cosa ha de permetre no solament gestionar els boscos de les Terres de l'Ebre, sinó també donar faena a la gent del territori"**, planteja Estorach.